

॥ ಪುರುಷ ಸೂಕ್ತಂ ॥

ಓಂ ತಚ್ಚಂ ಯೋರಾವೃಣೀಮಹೇ | ಗಾತುಂ ಯಜ್ಞಾಯ | ಗಾತುಂ ಯಜ್ಞಪತಯೇ | ದೈವೀ
ಸ್ವಸ್ತಿರಸ್ತು ನಃ | ಸ್ವಸ್ತಿರ್ಮಾನುಷೇಭ್ಯಃ | ಉರ್ಧ್ವಂ ಜಿಗಾತು ಭೇಷಜಂ | ಶಂ ನೋ ಅಸ್ತು ದ್ವಿಪದೇ |
ಶಂ ಚತುಷ್ಟದೇ | ಓಂ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ||

ಓಂ ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಾ ಪುರುಷಃ | ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಃ ಸಹಸ್ರಪಾತ್ | ಸ ಭೂಮಿಂ ವಿಶ್ವತೋ ವೃತ್ವಾ |
ಅತ್ಯತಿಷ್ಠದ್ಭಾಂಗುಲಂ | ಪುರುಷ ಏವೇದಗ್ಂ ಸರ್ವಂ | ಯದ್ಭೂತಂ ಯಚ್ಚ ಭವ್ಯಂ |
ಉತಾಮೃತತ್ವಸ್ಯೇಶಾನಃ | ಯದನ್ನೇನಾತಿರೋಹತಿ | ಏತಾವಾನಸ್ಯ ಮಹಿಮಾ | ಅತೋ ಜ್ಯಾಯಾಗ್ಶ್ಚ
ಪುರುಷಃ || ೧ ||

ಪಾದೋಽಸ್ಯ ವಿಶ್ವಾ ಭೂತಾನಿ | ತ್ರಿಪಾದಸ್ಯಾಮೃತಂ ದಿವಿ | ತ್ರಿಪಾದೂರ್ಧ್ವ ಉದೈತ್ವುರುಷಃ |
ಪಾದೋಽಸ್ಯೇಹಾಽಽಭವಾತ್ಪನಃ | ತತೋ ವಿಶ್ವಜ್ವಕ್ರಾಮತ್ | ಸಾಶನಾನಶನೇ ಅಭಿ |
ತಸ್ಮಾದ್ವಿರಾಡಜಾಯತ | ವಿರಾಜೋ ಅಧಿ ಪುರುಷಃ | ಸ ಜಾತೋ ಅತ್ಯರಿಚ್ಯತ |
ಪಶ್ಚಾದ್ಭೂಮಿಮಥೋ ಪುರಃ || ೨ ||

ಯತ್ಪುರುಷೇಣ ಹವಿಷಾ | ದೇವಾ ಯಜ್ಞಮತನ್ವತ | ವಸಂತೋ ಅಸ್ಯಾಸೀದಾಜ್ಯಂ | ಗ್ರೀಷ್ಮ
ಇಧ್ಮಶ್ಶರದ್ಧವಿಃ | ಸಪ್ತಾಸ್ಯಾಸನ್ ಪರಿಧಯಃ | ತ್ರಿಃ ಸಪ್ತ ಸಮಿಧಃ ಕೃತಾಃ | ದೇವಾ ಯದ್ಯಜ್ಞಂ
ತನ್ವಾನಾಃ | ಅಬದ್ಧನ್ವುರುಷಂ ಪಶುಂ | ತಂ ಯಜ್ಞಂ ಬರ್ಹಿಷಿ ಪ್ರೋಕ್ಷನ್ | ಪುರುಷಂ ಚಾತಮಗ್ರತಃ
|| ೩ ||

ತೇನ ದೇವಾ ಅಯಜಂತಃ | ಸಾಧ್ಯಾ ಋಷಯಶ್ಚ ಯೇ | ತಸ್ಮಾತ್ ಯಜ್ಞಾತ್ಸರ್ವಹತಃ | ಸಂಭೃತಂ
ಪೃಷದಾಜ್ಯಂ | ಪಶೂಗಸ್ತಾಗಶ್ಚಕ್ರೇ ವಾಯವ್ಯಾನ್ | ಆರಣ್ಯಾನ್ ಗ್ರಾಮ್ಯಾಶ್ಚ ಯೇ | ತಸ್ಮಾತ್
ಯಜ್ಞಾತ್ಸರ್ವಹತಃ | ಋಚಃ ಸಾಮಾನಿ ಜಜ್ಞಿರೇ | ಛಂದಾಗ್ಂಸಿ ಜಜ್ಞಿರೇ ತಸ್ಮಾತ್ |
ಯಜುಸ್ತಸ್ಮಾದಜಾಯತ || ೪ ||

ತಸ್ಮಾದಶ್ವಾ ಅಜಾಯಂತ | ಯೇ ಕೇ ಚೋಭಯಾದತಃ | ಗಾವೋ ಹ ಜಜ್ಞಿರೇ ತಸ್ಮಾತ್ |
ತಸ್ಮಾಜ್ಜಾತಾ ಅಜಾವಯಃ | ಯತ್ಪುರುಷಂ ವ್ಯದಧುಃ | ಕತಿಧಾ ವ್ಯಕಲ್ಪಯನ್ | ಮುಖಂ ಕಿಮಸ್ಯ ಕೌ
ಬಾಹೂ | ಕಾವೂರೂ ಪಾದಾವುಚ್ಯೇತೇ | ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಽಸ್ಯ ಮುಖಮಾಸೀತ್ | ಬಾಹೂ ರಾಜನ್ಯಃ
ಕೃತಃ || ೫ ||

ಊರೂ ತದಸ್ಯ ಯದ್ವೈಶ್ಯಃ | ಪದ್ಭಯಾಗ್ಂ ಶೂದ್ರೋ ಅಜಾಯತ | ಚಂದ್ರಮಾ ಮನಸೋ ಜಾತಃ
| ಚಕ್ಷೋಃ ಸೂರ್ಯೋ ಅಜಾಯತ | ಮುಖಾದಿಂದ್ರಶ್ಚಗ್ನಿಶ್ಚ | ಪ್ರಾಣಾದ್ವಾಯುರಜಾಯತ | ನಾಭ್ಯಾ
ಆಸೀದಂತರಿಕ್ಷಂ | ಶೀಷ್ಣೋ ದ್ಯೌಃ ಸಮವರ್ತತ | ಪದ್ಭಯಾಂ ಭೂಮಿದಿಶಃ ಶ್ರೋತಾತ್ | ತಥಾ
ಲೋಕಾಗ್ಂ ಅಕಲ್ಪಯನ್ || ೬ ||

ವೇದಾಹಮೇತಂ ಪುರುಷಂ ಮಹಾಂತಂ | ಆದಿತ್ಯವರ್ಣಂ ತಮಸಸ್ತುಪಾರೇ | ಸರ್ವಾಣಿ ರೂಪಾಣಿ
ವಿಚಿತ್ಯ ಧೀರಃ | ನಾಮಾನಿ ಕೃತ್ವಾಽಭಿವದನ್ , ಯದಾಸ್ತೇ | ಧಾತಾ ಪುರಸ್ತಾದ್ಯಮುದಾಜಹಾರ |
ಶಕ್ರಃ ಪ್ರವಿದ್ವಾನ್ಪ್ರದಿಶಶ್ಚತಸ್ರಃ | ತಮೇವಂ ವಿದ್ವಾನಮೃತ ಇಹ ಭವತಿ | ನಾನ್ಯಃ ಪನ್ಥಾ ಅಯನಾಯ
ವಿದ್ಯತೇ | ಯಜ್ಞೇನ ಯಜ್ಞಮಯಜಂತ ದೇವಾಃ | ತಾನಿ ಧರ್ಮಾಣಿ ಪ್ರಥಮಾನ್ಯಾಸನ್ | ತೇ ಹ
ನಾಕಂ ಮಹಿಮಾನಃ ಸಚಂತೇ | ಯತ್ರ ಪೂರ್ವೇ ಸಾಧ್ಯಾಃ ಸಂತಿ ದೇವಾಃ || ೭ ||

ಅದ್ಭಯಃ ಸಂಭೂತಃ ಪೃಥಿವ್ಯೈ ರಸಾಚ್ಚ | ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣಃ ಸಮವರ್ತತಾಧಿ | ತಸ್ಯ ತ್ವಷ್ಟಾ
ವಿದಧದ್ರೂಪಮೇತಿ | ತತ್ಪುರುಷಸ್ಯ ವಿಶ್ವಮಾಜಾನಮಗ್ರೇ | ವೇದಾಹಮೇತಂ ಪುರುಷಂ ಮಹಾಂತಂ |
ಆದಿತ್ಯವರ್ಣಂ ತಮಸಃ ಪರಸ್ತಾತ್ | ತಮೇವಂ ವಿದ್ವಾನಮೃತ ಇಹ ಭವತಿ | ನಾನ್ಯಃ ಪಂಥಾ
ವಿದ್ಯತೇಽಯನಾಯ | ಪ್ರಜಾಪತಿಶ್ಚರತಿ ಗರ್ಭೇ ಅಂತಃ | ಅಜಾಯಮಾನೋ ಬಹುಧಾ ವಿಜಾಯತೇ ||
೮ ||

ತಸ್ಯ ಧೀರಾಃ ಪರಿಜಾನಂತಿ ಯೋನಿಂ | ಮರೀಚೀನಾಂ ಪದಮಿಚ್ಛಂತಿ ವೇಧಸಃ | ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯ
ಆತಪತಿ | ಯೋ ದೇವಾನಾಂ ಪುರೋಹಿತಃ | ಪೂರ್ವೋ ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯೋ ಜಾತಃ | ನಮೋ

ರುಚಾಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಯೇ | ರುಚಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಂ ಜನಯಂತಃ | ದೇವಾ ಅಗ್ರೇ ತದ್ಬ್ರುವನ್ | ಯಸ್ತೈಷಃ
|| ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ವಿದ್ಯಾತ್ | ತಸ್ಯ ದೇವಾ ಅಸನ್ ವಶೇ || ೯ ||

ಹೀಶ್ವ ತೇ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ್ವ ಪತ್ನೀ | ಅಹೋರಾತ್ರೇ ಪಾರ್ಶ್ವೇ | ನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ರೂಪಂ | ಅಶ್ವಿನೌ ವ್ಯಾತ್ತಂ |
ಇಷ್ಟಂ ಮನಿಷಾಣ | ಅಮುಂ ಮನಿಷಾಣ | ಸರ್ವಂ ಮನಿಷಾಣ || ೧೦ ||

ಓಂ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ||